

Publieke raadpleging onder de inwoners van Etten-Leur over Warmte transitievisie

20 november 2020

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Onderzoeksverantwoording	4
2.1 Methodiek	4
2.2 Betrouwbaarheid	4
2.3 Vergelijking van respons met populatie	4
3. Resultaten	6
3.1 Etten-Leur aardgasvrij	12
3.2 Eigen maatregelen	18
3.3 Participatie	30
4. TipEtten-Leur	38

Voor u ligt de rapportage over het onderwerp Warmte Transitievisie van de gemeente Etten-Leur. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Etten-Leur. De rapportage is opgebouwd in verschillende hoofdstukken:

1. Samenvatting:

Resultaten op hoofdniveau uit het onderzoek opgesomd in een samenvatting van een pagina;

2. Onderzoeksverantwoording:

Weergave van de onderzoeksverantwoording met hierin de methode, de betrouwbaarheid en de vergelijking van de response met de populatie.

3. Resultaten:

Resultaten uitgewerkt in grafieken, gebaseerd op de resultaten van de vragenlijst;

4. TipEtten-Leur:

Informatie over het burgerpanel TipEtten-Leur.

1. Samenvatting

Voor de gemeente Etten-Leur is een onderzoek uitgezet over het onderwerp Warmte Transitievisie. Voor dit onderzoek zijn de deelnemers van TipEtten-Leur benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Daarnaast is een openbare hyperlink uitgezet op de (sociale) mediakanalen van de gemeente Etten-Leur. Hier hebben 333 inwoners uit Etten-Leur op gereageerd, waar de volgende resultaten uit voortkomen:

84% van de respondenten woont in een koopwoning, het bouwjaar van de woning van de respondenten ligt bij 51% tussen 1950 en 1989. De respondenten wonen verdeeld over verschillende wijken in Etten-Leur.

Etten-Leur aardgasvrij

61% van de respondenten is deels op de hoogte van de overstap naar aardgasvrij wonen. Ze hebben erover gehoord, maar er nog niet in verdiept. 27% van de respondenten weet wat dit voor hun betekent. Zie pagina 12.

35% van de respondenten is het er (zeer) mee eens dat we onze woningen uiterlijk in 2050 aardgasvrij gaan verwarmen. 37% van de respondenten is het hier (zeer) mee oneens. Zie pagina 14.

Eigen maatregelen

De respondenten vinden "De betaalbaarheid van het alternatief" belangrijk bij de overstap naar aardgasvrij wonen. Zie pagina 18.

De respondenten, of een vorige eigenaar of verhuurder, hebben de volgende maatregelen, op het gebied van aardgasvrij wonen al genomen:

1. Dubbel glas (HR of beter) (84%);
2. Zuinig met energie omgaan (verwarming lager, korter douchen etc.) (60%);
3. Isolatie (dak, kruipruimte, spouwmuur) (57%).

Zie pagina 21.

41% van de respondenten heeft hun woning al volledig geïsoleerd. Daarnaast geeft 22% van de respondenten aan dat ze het eens zijn met de stelling "Ik wil in de komende 10 jaar aan de slag gaan met het isoleren van mijn woning"; 13% geeft aan (zeer) oneens te zijn met de stelling. Zie pagina 23.

6% van de respondenten heeft al een woning die volledig aardgasvrij is. Daarnaast geeft 23% van de respondenten aan het (zeer) eens te zijn met de stelling "Ik wil in de komende 10 jaar aan de slag gaan met het aardgasvrij maken van mijn woning"; 39% geeft aan het (zeer) oneens te zijn met de stelling. Zie pagina 25.

De respondenten vinden "Waar de overstap het meest betaalbaar is" de belangrijkste voorwaarde als ze aan moeten geven waar ze zouden beginnen met het aardgasvrij maken van de gemeente. Zie pagina 27.

Participatie

48% van de respondenten wil op de hoogte blijven via de nieuwsbrief van de gemeente, kijkende naar hoe ze betrokken willen worden bij de overstap naar aardgasvrij wonen. Zie pagina 30.

Dit en meer blijkt uit onderzoek van TipEtten-Leur, waarbij 333 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipEtten-Leur
Onderwerpen	:	Etten-Leur aardgasvrij
	:	Eigen maatregelen
	:	Participatie
Enquêteperiode	:	2 november 2020 tot 16 november 2020
Aantal vragen	:	13
Aantal respondenten	:	333
Foutmarge	:	5,3% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Rapportagedatum	:	16 november 2020

2.1 Methodiek

333 respondenten spraken zich uit over het onderwerp Warmte Transitievisie in een vragenlijst. De vragenlijst voor het onderzoek is opgesteld in overleg met de gemeente Etten-Leur.

Op 4 november zijn de deelnemers van TipEtten-Leur benaderd om deel te nemen aan de vragenlijst. Op 11 november is een herinneringsmail verstuurd. De deelnemers hebben tot 16 november de gelegenheid gehad om de vragenlijst digitaal in te vullen.

Ook heeft de gemeente Etten-Leur verschillende media gebruikt om alle doelgroepen te bereiken, denk hierbij aan een openbare hyperlink via Facebook en de website. Daarnaast is er op de gemeentepagina in de Etten-Leurse Bode aandacht besteed aan het onderzoek en heeft BN de Stem een artikel gepubliceerd waarin wordt verwezen naar de vragenlijst.

Het invullen van de vragenlijst duurde slechts enkele minuten. Alle respondenten hebben de vragenlijst anoniem ingevuld..

2.2 Betrouwbaarheid

Kijkende naar de resultaten van de inwoners:

De foutmarge geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 5,3\%$. Het betrouwbaarheidsniveau geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

2.3 Vergelijking van respons met populatie

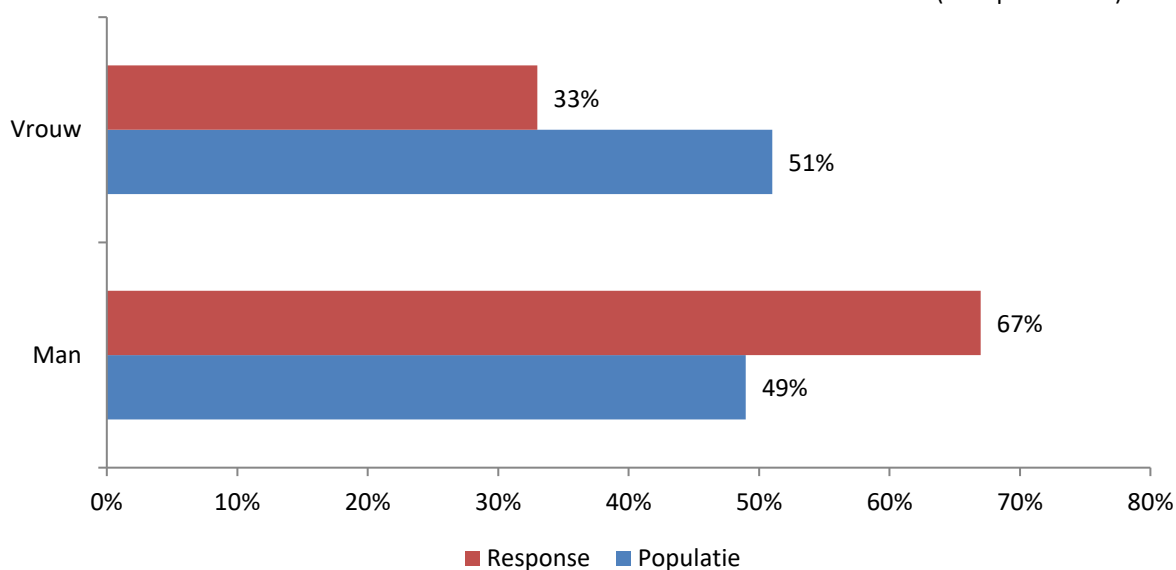
De respons wordt vergeleken met de populatie van de gemeente Etten-Leur op de volgende punten:

- Geslacht;
- Leeftijd.

De onderliggende waardes volgen hieronder, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de populatie (de verdeling rondom inwoners Etten-Leur) en de respons (de verdeling rondom de respondenten).

Respons en populatie naar geslacht

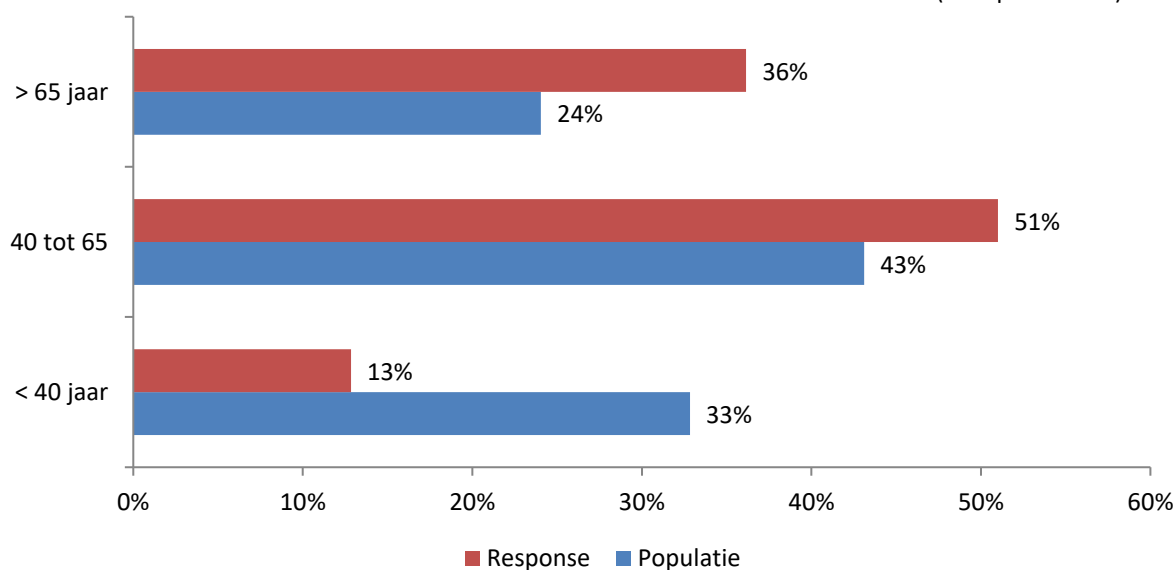
(n respons = 312)

In bovenstaande grafiek zien we de ongewogen afspiegeling op basis van geslacht. In de grafiek op basis van geslacht is een oververtegenwoordiging te zien in het percentage mannelijke respondenten.

Respons en populatie naar leeftijd

(n respons = 296)

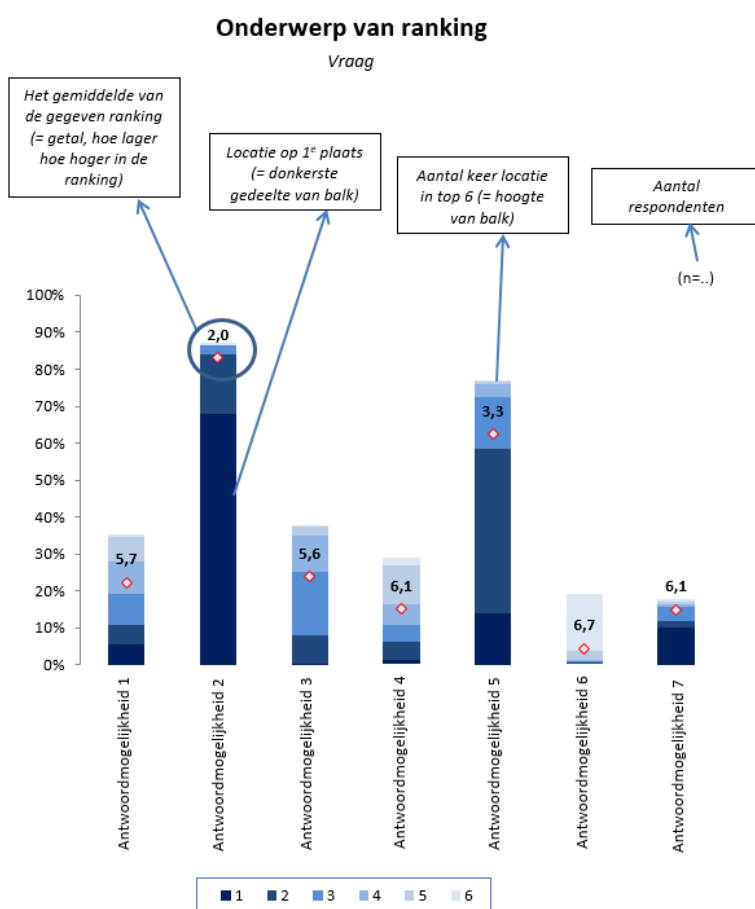
In bovenstaande grafiek zien we de ongewogen afspiegeling op basis van leeftijd. Bij de grafiek op basis van leeftijd is een ondervertegenwoordiging van het percentage respondenten onder de 40 jaar te zien en een oververtegenwoordiging van respondenten tussen de 40 en 65 jaar en boven de 65 jaar.

3. Resultaten

Leeswijzer hoofdstuk 3. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn alle grafieken weergegeven, gebaseerd op de resultaten van de vragenlijst. Indien er voor de vraag een introductie is gegeven in de vragenlijst, dan wordt deze ook boven de grafiek weergegeven. De grafieken kunnen, in verband met afronding, opgeteld 99% of 101% zijn.

Rechtsboven in de grafiek staat het aantal respondenten vermeld, bij de (n=..). Links daarvan staat de vraag vermeld. In het geval van een meerkeuzevraag (meerdere antwoorden mogelijk), dan wordt dit hieronder vermeld. De bevindingen worden vervolgens onder de grafiek weergegeven. In het geval van een rankingvraag, dan wordt een extra uitleg gegeven van de grafiek. Op deze rankingvragen hebben respondenten een ranking aangebracht op verschillende antwoordmogelijkheden. Deze grafieken kunnen als volgt gelezen worden:

Bij een rankingvraag wordt een uitgebreide analyse uitgevoerd. Bij een rankingvraag worden verschillende analyses uitgevoerd. Zo kan de analyse gemaakt worden op basis van het gemiddelde, op basis van hoe vaak een antwoord opgenomen is in de top 3 en op basis van hoe vaak een antwoord op '1' is gezet in een top 3. Onder tabellen van rankingvragen worden de drie analyses toegelicht.

Daarnaast zijn onder de grafieken de toelichtingen te vinden. De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

Introductie in vragenlijst:

Om de klimaatdoelen te halen moeten alle gemeenten in Nederland uiterlijk in 2050 van het aardgas af, dus ook Etten-Leur. Niet in één keer, maar stap voor stap en buurt voor buurt.

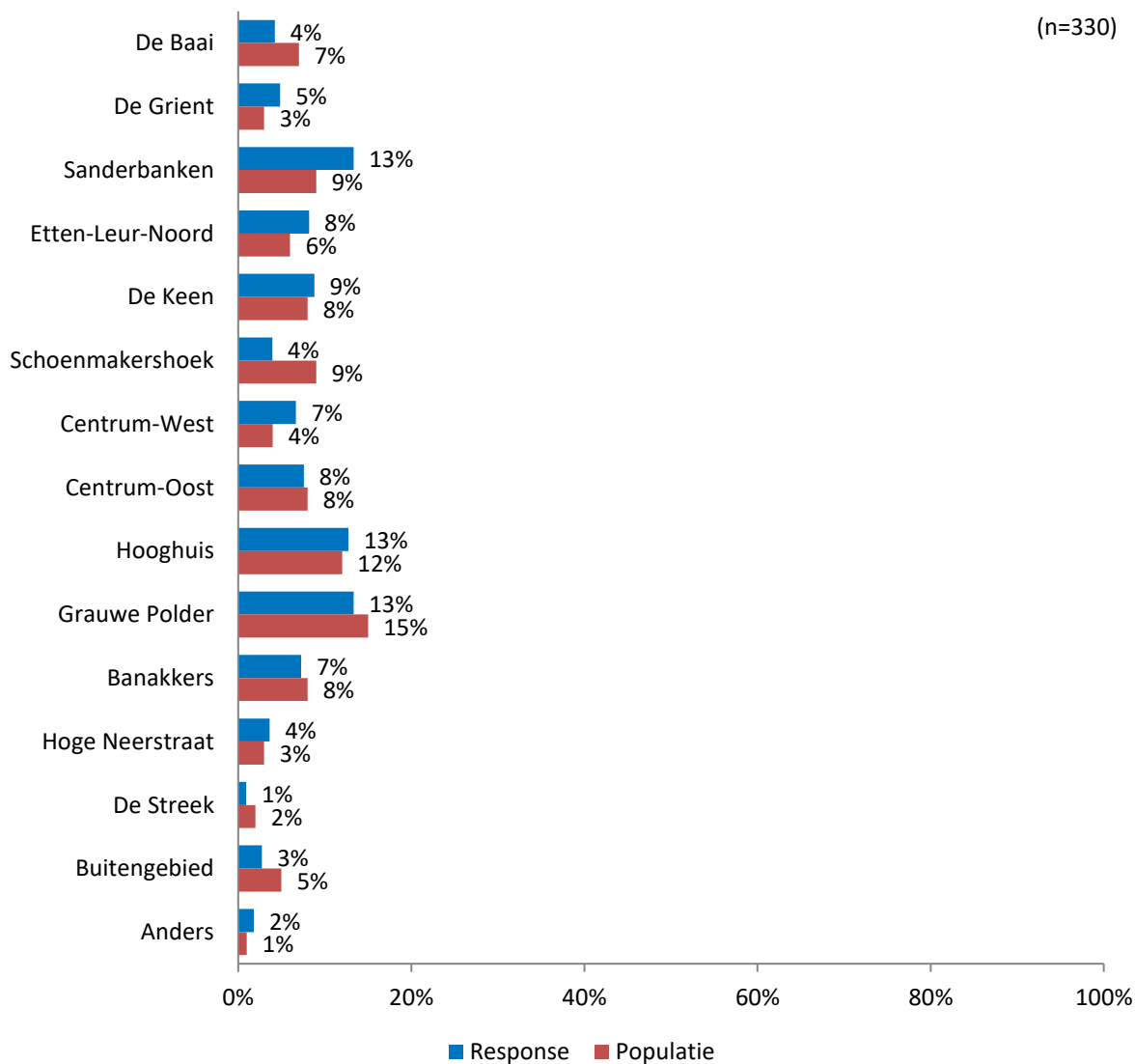
Om dat te bereiken gaan we als gemeente Etten-Leur aan de slag met een Transitievisie Warmte. Dat is een plan waarin we per wijk de alternatieven voor aardgas in kaart brengen: hoe kunnen we

aardgasvrij wonen? Ook kijken we naar de volgorde waarin de wijken dadelijk van het gas af gaan om in 2050 helemaal aardgasvrij te zijn: wie is wanneer aan de beurt?

Het overstappen naar duurzame warmtebronnen heeft impact op alle woningeigenaren en huurders. We zijn daarom benieuwd naar uw mening over dit onderwerp.

Het invullen van de vragenlijst kost u ongeveer 8 minuten. Alvast bedankt!

1 In welke wijk van Etten-Leur woont u?

Anders:

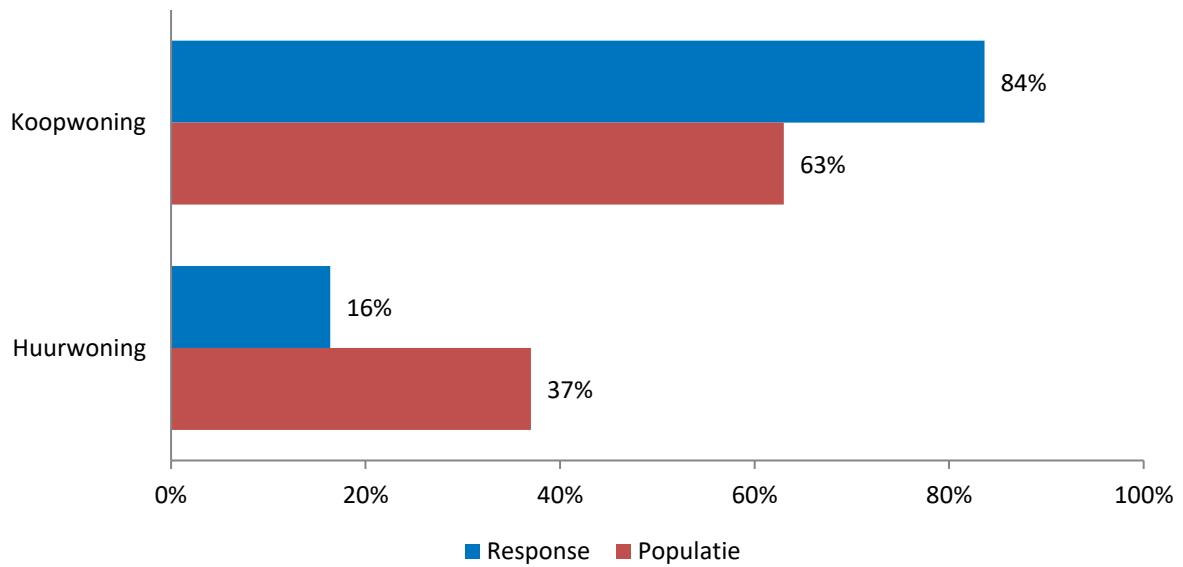
- Attelaken
- Bankenstraat <persoonsgegevens weggelaten>
- Centrum zuid
- Geen centrum, gewoon west
- Lage Vaartkant
- Nu in Sanderbanken, toekomst hooghuis

Toelichting

De Baai	• In huurwoning
Banakkers	• Hof van den Houte, nabij Kruidvat
Buitengebied	• Het is mogelijk dat wij vanuit de Haansberg bij Sander Banken horen maar mogelijk ook het buitengebied• Wijk zandspui
Anders,
namelijk:	• Als bejaarde heb ik 45 minuten nodig om in het winkelcentrum te komen.• Centrumplan

2 Woont u in een koop- of huurwoning?

(n=330)

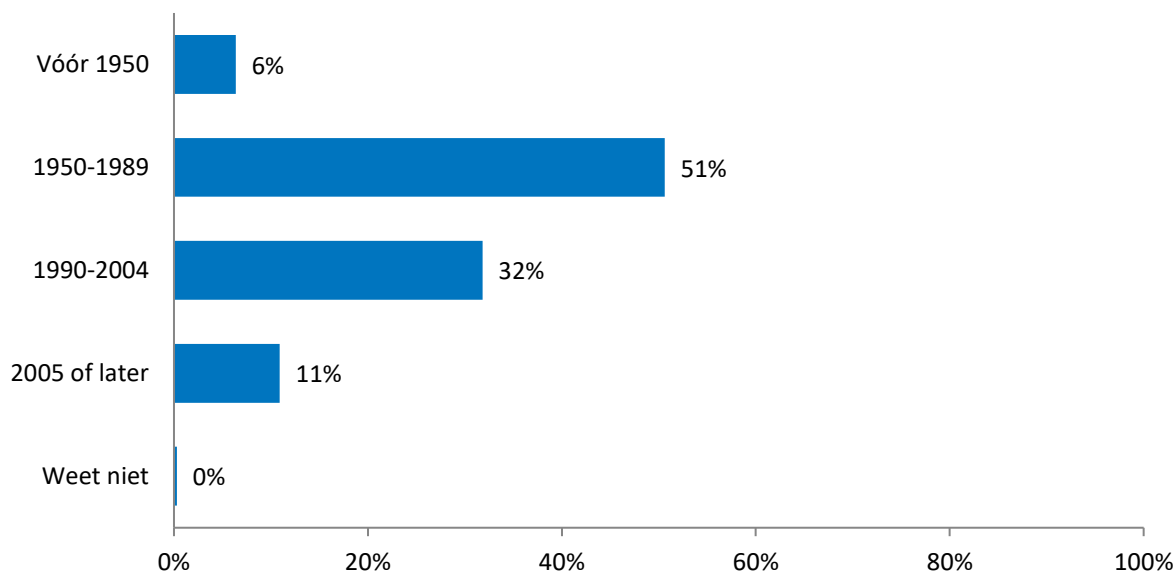
Op vraag "2 Woont u in een koop- of huurwoning?" antwoordt 84% van de respondenten: "Koopwoning".

Toelichting

Koopwoning • Ik woon in een koop appartement.

3 Wat is het bouwjaar van u woning?

(n=330)

Op vraag "3 Wat is het bouwjaar van u woning?" antwoordt 51% van de respondenten: "1950-1989".

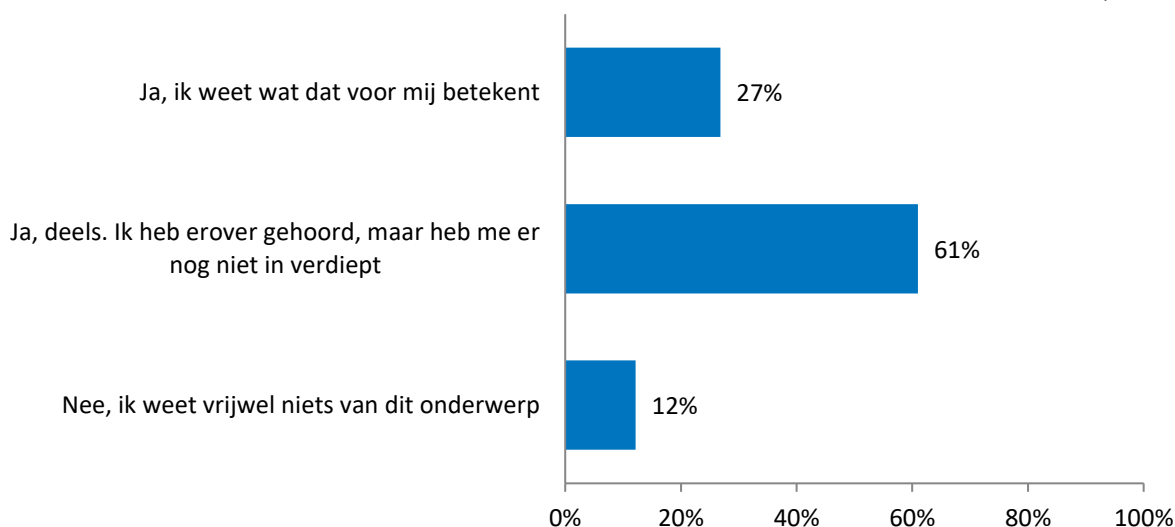
Toelichting

- 1950-1989
 - Bouwjaar 1980 , dubbel glas en dak en spouwmuurisolatie
 - Mijn huurwoning is begin jaren 60 gebouwd
 - Woning gebouwd in 1987
- 2005 of later
 - Onze woning is van 2016

3.1 Etten-Leur aardgasvrij

4 Bent u op de hoogte van de overstap naar aardgasvrij wonen?

(n=328)

Op vraag "4 Bent u op de hoogte van de overstap naar aardgasvrij wonen?" antwoordt 61% van de respondenten: "Ja, deels. Ik heb erover gehoord, maar heb me er nog niet in verdiept".

Toelichting

Ja, ik weet wat dat voor mij betekent

- Ik heb al een woning die van het gas af is.
- Ik woon in een appartement met collectieve WKO installatie
- Ja ik ben op de hoogte van de plannen. Maar weet niet wat dat voor mij betekent, want de plannen van de gemeente zijn nog niet duidelijk.
- Wij wonen al aardgasvrij
- Wij wonen in de Schoenmakershoek in een gasvrije woning
- Wij zijn al van het gas af. Wij hebben zo'n fijne collectieve WKO installatie welke veel te duur is en waar we regelmatig door in de kou zitten.

Ja, deels. Ik heb erover gehoord, maar heb me er nog niet in verdiept

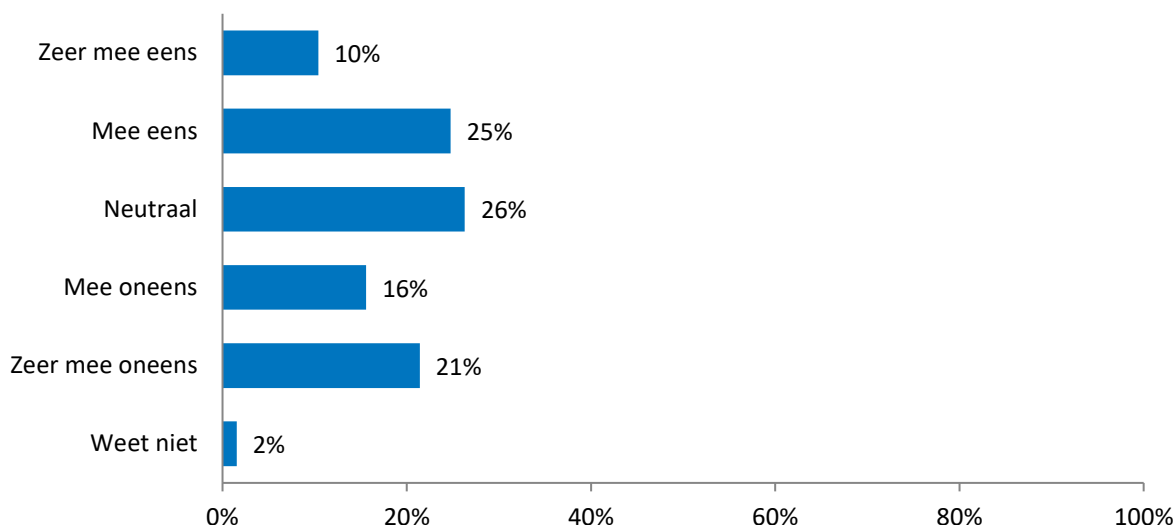
- Eigenlijk zou heel schoenmakershoek gasvrij worden, maar in het appartementencomplex waar ik zit hebben we nog een gasmeter.
- Het is moeilijk als burger tav dit onderwerp, omdat ten eerste niet alle huizen voldoende zijn geïsoleerd. Punt 2 blijft de overheid (Den Haag) en gemeente achter en als voorbeeld noem ik dat er niet voldoende groene stroom op een groene manier wordt opgewekt en dat de kabels die deze stroom transporteren daar nog niet op zijn berekend of te wel ze zijn te dun! En dan moeten wij al om? Daar naast betaal ik als burger een 21 cent voor kWh en grote bedrijven zoals mijn werkgever een cent of 2 en dat is echt zo. Voor 8 cent zou ik zo overstappen op een elektrische cv ketel en dan hoef ik in huis niets aan te passen en die ketel is niet duurder in aanschaf dan de huidige gas ketels. Maar dan moeten we wel voldoende stroom hebben...
- Hoe en wie gaat dat betalen voor pyde huurwoning(en)
- Kan nog niet volledig inschatten wat de consequenties zijn voor mijn specifieke situatie.
- Nog geen goede opties voor appartementen

Nee, ik weet
vrijwel niets
van dit
onderwerp

- Omdat niemand weet hoe dat gaat gebeuren, en er zijn ook andere gasleveranciers dan de Nederlandse Gasunie.

5 In hoeverre bent u het er mee eens dat we onze woningen uiterlijk in 2050 aardgasvrij gaan verwarmen?

(n=327)

Op vraag "5 In hoeverre bent u het er mee eens dat we onze woningen uiterlijk in 2050 aardgasvrij gaan verwarmen?" antwoordt in totaal 35% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 37% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

Toelichting

- Zeer mee eens**

 - Zolang er een goed alternatief is en niet moeten overstappen naar systemen wat totaal niet geschikt is voor oudere huizen.

- Mee eens**

 - Aardgas vervangen voor waterstof zodat de gehele infrastructuur van het gasnet hergebruikt wordt. Dat is een juiste toepassing van duurzaamheid. Warmtepompen is geen optie omdat daar de cv installaties in huis niet geschikt voor zijn. De warmtepomp levert een te lage temperatuur!!!!
 - Als het gas opraakt moet je daar een alternatief voor vinden, of in ieder geval proberen de consumptie te laten dalen. Of 2050 haalbaar is, weet ik niet.
 - Daarnaast moet ook serieus naar waterstof gekeken worden: de infrastructuur zou hier geschikt voor zijn, de kosten moeten nog wel omlaag. daarnaast moet er een goede accuopslag mogelijk zijn voor zonne energie
 - De gasboringen in Nederland zorgen al jaren voor schade aan gebouwen /huizen van de bewoners daar. Als dat stopt door Nederland gas vrij te maken dan wil ik daar wel aan meewerken.
 - Geen aardgas meer maar waterstof door dezelfde leiding is de beste en goedkoopste oplossing
 - Grootste zorg is wat voor kosten dit met zich mee gaat brengen
 - Indien de overheid dit grotendeels subsidieert en vanaf 2035 duidelijkheid is wat voorwaarden en benodigde middelen zijn zodat tijdens het verbouwen/renoveren van woningen de juiste infrastructuur kan worden aangebracht maw voorbereidingen aanbrengen.
 - Mits subsidie

- Neutraal
- Aardgas is in mijn optiek een goede bron energie , ik heb er geen vertrouwen in als alles op warmtepompen moet gaan draaien in de huizen . Ik denk dat dit ook voor milieu op termijn niet goed is voor onze aardbol .Desondanks begrijp ik dat gas op termijn geen toekomst heeft bij het verwarmen van huizen .Er liggen overal leidingen in Nederland dus ook hier zouden we gebruik van moeten kunnen maken middels waterstof (groen) in plaats van overal nieuwe warmtepomp te gaan bouwen
 - Dat hangt er helemaal vanaf wat de alternatieven zijn. Ik geloof erg in waterstofgas ; beter even wachten tot dit helemaal ontwikkeld is, dan onder tijdsdruk iets "tijdelijks" doen.
 - Hangt ervan af of het realiseerbaar zonder hoge kosten. Ik vind het prima, maar dan moet wel het voordeel van lagere energiekosten volledig opwegen tegen de investering die het vergt. Als at niet zo is ben ik het er zeer mee oneens.
 - Ik ben er nog niet van overtuigd dat het op dit moment al beter is voor het milieu. Ik ben van mening dat er nog onvoldoende duurzame energie wordt opgewekt om dit te compenseren.
 - Ik ben nog neutraal omdat ik niet weet wat de alternatieven zijn en in hoeverre die ook ecologisch beter zijn . Je kunt natuurlijk inzetten op een warmtepomp , maar dan is vervolgens de vraag hoe de elektriciteit die daarvoor nodig is wordt opgewekt . Daarnaast ben ik tegen een warmtepomp per woning want dan kun je problemen verwachten mbt de plaats van de buitenunit en het geluid . Het meest zie ik in warmnetten aangezien je met een centrale warmteopwekking het makkelijkst up-to-date in de techniek kunt blijven .
 - Ik ben van mening dat we ook moeten kijken naar alternatieven voor aardgas, zoals b.v. bio-gas, zodat de bestaande infrastructuur / verwarmings installatie gebruikt kan blijven worden.
 - Ik vind dat we open moeten staan voor duurzame gassen om op te stoken. Biogas, syngas en waterstof bijvoorbeeld.
 - Sta er niet negatief tegenover. Heb nog niet voldoende in verdiept. Gas is vgm niet een uitputbare bron (raakt niet 'op').
 - Veel mensen worden ongevraagd op kosten gejaagd
- Mee oneens
- Aardgas is een relatief schone energiebron. Wel minderen. Maar niet helemaal zonder!!
 - Aardgas is een schone vorm van energieopwekking. De huidige alternatieven zijn minder schoon en minder effectief.
 - Als de buiten temperatuur onder de 0 graden zakt, krijg je een woning niet warm met alleen een WKO installatie
 - De kosten waarmee de overheid burgers mee opscheept is niet terecht. Daarbij komt dat gas verbranding water CO2 en geen roet geeft! (mits toestel correct afgesteld).
- Een transitie naar H2 (waterstof) zie ik echter wel zitten. Electricische verwarming niet. Kijk naar de problemen met zonnepanelen. Verzekeringen die premies omhoog drijven hiervoor of zelfs geen verzekeringen eer afgeven of je uitsluiten.
- Mbt betaalbaarheid of wisselen naar andere vrom, is het niet billijk dta burger dit moet betalen. Overheid heeft ons verplicht gas te gebruiken als beste optie! Dat inzicht nu anders is acceptabel. Echter dan moet men ook de consequenties accepteren als overheid!

- De laatste jaren hebben we geen strenge winters meer, maar als de buiten temperatuur onder de 5 graden Celsius zakt kan een WKO installatie het al niet aan. Hoe gaan we het oplossen als we weer winters krijgen met weken achterheen met een buiten temp van -10 graden Celsius.
- Het is zaak eerst de alternatieven goed in kaart te brengen. Hele wijken op warmtepompen is niet realistisch. Verwarming van de huizen is niet haalbaar, en voor de meeste huishoudens is zo'n systeem onbetaalbaar
- Ik kan het er wel mee eens zijn maar de onzekerheid hoe het technisch op te lossen maakt mij angstig
- Maar voor onze kinderen en kleinkinderen zou het eerder moeten. Wel gek dat mensen die echt veel meer te besteden hebben er zijn voor over hebben. Willen jullie een voorbeeld? Bel maar <persoonsgegevens weggelaten>
- Omringende landen stappen over op aardgas en wij als gekkie moeten ervan af wat onnoemelijk veel geld kost, eigenlijk niet te betalen als bv Nederland nu met de coronacrisis
- Wanneer elders in Europa eenzelfde koers wordt gevaren dan ga ik daarin mee. In Duitsland krijgt men zelfs subsidie om AAN het aardgas te gaan. Dat vind ik belachelijk! Hier in Nederland worden veel mensen op onkosten gejaagd door een te snelle omschakeling. Veel mensen kunnen dat niet betalen. Veel beter eerst allerlei alternatieven bekijken voor er te snel beslist wordt. Bijvoorbeeld overschakelen op waterstof.

Zeer mee
oneens

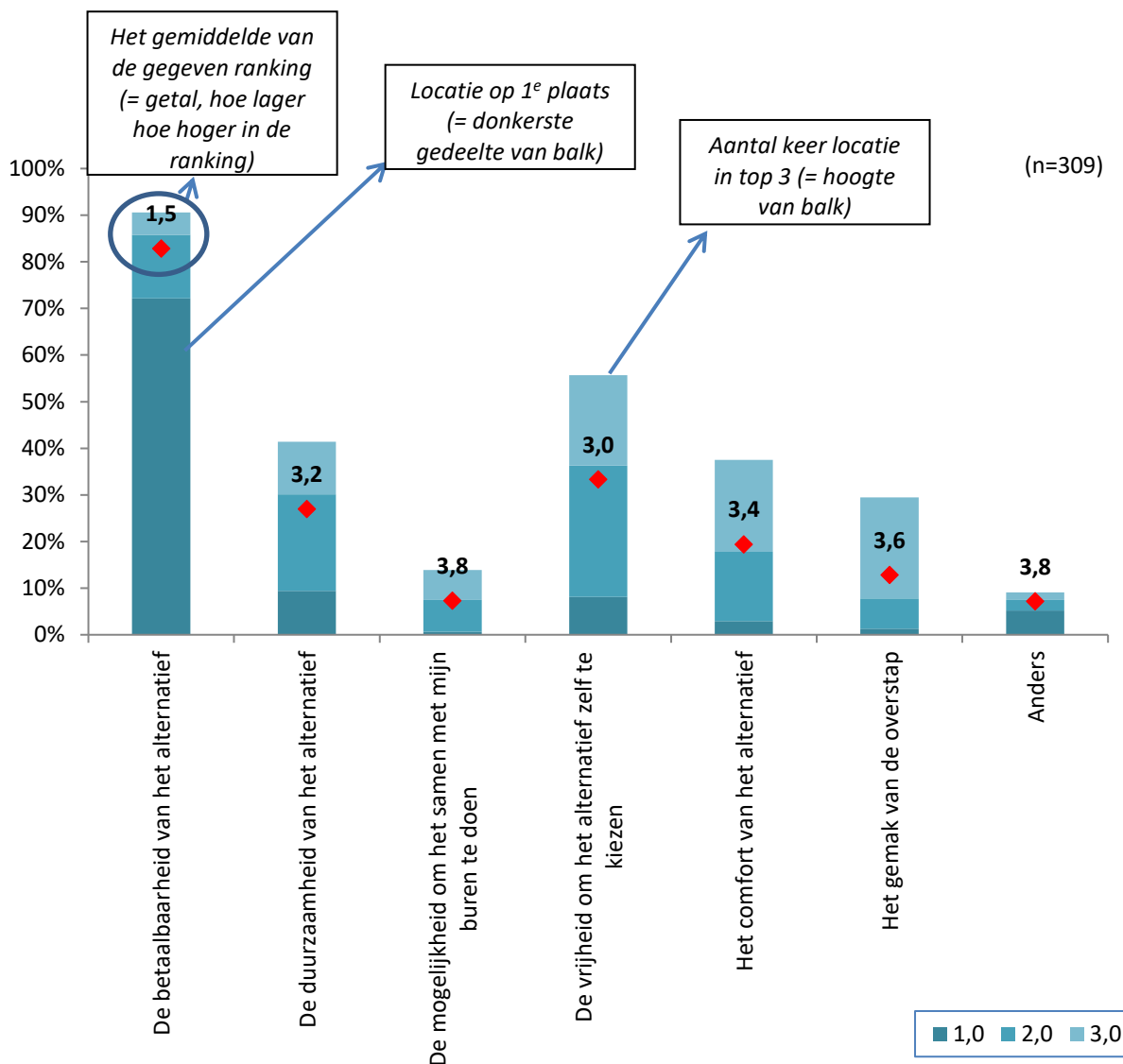
- Aardgas is een schoongas en draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelen. ik ben niet overtuigd van het feit dat de alternatieven hier positief of negatief aan gaan bijdragen.
- Eerst zal duidelijk moeten zijn, wat de kosten consequenties zijn, voordat dergelijke beslissingen genomen worden. In omringende landen wordt juist overgegaan naar gas als zuivere brandstof
- Er is geen goed en betaalbaar alternatief. Het is volkomen dwaas van het gas af te gaan terwijl ze in Duitsland aan het gas moeten.
De wetgever is zo dom geweest eerst iets te verbieden voor dat er een alternatief is terwijl er normaal eerst iets uitgevonden wordt en er daarna wetgeving komt. Men heeft hier dus het omgekeerde gedaan met voor de bevolking alle gevolgen. Hierdoor zie je ook steeds meer weerstand komen vanuit de bevolking.
- Er is nog geen goed alternatief
- Gas geeft m.i. Minder schade aan de natuur dan de alternatieve opties.
- In het Parijse klimaatakkoord wordt van een directe koppeling uitgegaan van CO2 uitstoot en klimaatverandering. Het klimaat verandert altijd, dit is een gegeven. De invloed van CO2 heeft hier weinig mee te maken. CO2 speelt ook naar de mening van veel wetenschappers slechts een kleine of geen rol. Bij het verbranden van aardgas komt zeker CO2 vrij. Het aardgas vrij maken van woon huizen en bedrijven zou op dit moment rampzalig voor onze economie zijn. Ook VN instituties kunnen zich vergissen. Laten we de VN rapporten over zure regen niet vergeten, dit bleek uiteindelijk onzin. We moeten ons hoeden voor weer zo'n fout!
- Is niet te betalen voor de consument (2x)
- Landen om ons heen gaan juist aan het gas omdat het een relatief schone brandstof is! Daarbij komt nog dat we een hele mooie gasinfrastructuur hebben die in de komende jaren zelfs geschikt kan zijn voor groen waterstofgas. Dit plan is kapitaalvernietiging.

- Niet mee eens andere energiebronnen zijn niet milieu vriendelijk in de praktijk. We worden voorgelogen door de politici. Alleen kerncentrales zijn de toekomst.
- Omdat de alternatieven te duur zijn voor de gewone mensen.
- We willen minderen in aardgas niet volledig vrij, elektriciteit kost ook brandstof

3.2 Eigen maatregelen

6 Wat vindt u belangrijk bij de overstap naar aardgasvrij wonen?

Benoem uw top 3

Bij vraag "6 Wat vindt u belangrijk bij de overstap naar aardgasvrij wonen? Benoem uw top 3" komen de volgende resultaten naar voren:

Kijkende naar het gemiddelde (= getal) van de voorkeuren, dan hebben de respondenten de volgende voorkeur:

1. De betaalbaarheid van het initiatief (1,5);
2. De vrijheid om het alternatief zelf te kunnen kiezen (3,0);
3. De duurzaamheid van het alternatief (3,2).

Kijkende naar de voorkeuren die het vaakst op de eerste plaats worden gezet (= donkerste gedeelte van de balk), dan hebben de respondenten de volgende voorkeur:

1. De betaalbaarheid van het initiatief;
2. De duurzaamheid van het alternatief;
3. De vrijheid om het alternatief zelf te kunnen kiezen.

Kijkende naar de voorkeuren die het vaakst in de top 3 voorkomen (= hoogte van balk), dan hebben de respondenten de volgende voorkeur:

1. De betaalbaarheid van het initiatief;
2. De vrijheid om het alternatief zelf te kunnen kiezen;
3. De duurzaamheid van het alternatief.

Anders:

- Allwel zal iets moeten doen
- Bepaald EL dat er een klimaatprobleem is ?
- Betaalbaarheid, betaalbaarheid en betaalbaarheid
- Bouwkundige gevolgen (2x)
- Dat ik als huurder zijnde niet zelf voor de kosten opdraai. De huren hier in Etten-Leur zijn al duur
- De alternatieven die er zijn, zijn niet dragend.
- De bijdrage om een te kunnen uitvoeren
- De bouwkundig technische haalbaarheid
- Er zijn nog geen alternatieven. Warmtepompen geothermie zijn geen alternatief. Mogelijk dat in de toekomst nog mogelijkheden (uit) gevonden worden
- Geen overstap
- Helemaal niéts
- Het hebben van een alternatief
- Ik stap niet over
- Kostbaar Gasunienetwerk behouden. Voor HOOGcalorisch gas of waterstofgas.
- Kosten
- Liever niet ik heb er geen geld voor.
- Moeten huurders dat zelf gaan betalen?
- Net nieuwe cv, geen interesse
- Niet. Voor mij overbodig.
- Nogal vreemd dat er dwang wordt gebruikt. Totaal idioot om van het schone aardgas af te willen.
- Onderzoek eens serieus de mogelijkheid om het huidige gasnetwerk om te bouwen naar waterstof
- Oneens
- Voor ons niet relevant, want wij wonen al aardgasbrij
- Waterstof
- Wij wonen al aardgasvrij
- Wij zijn al aardgasvrij!
- Wil niet oversyappen
- Woning is al gasvrij
- Zal bewoners weer wel veel kosten. Geen vertrouwen hier in.
- Zonder veel te moeten verbouwen of extra isoleren, want al redelijk goed geïsoleerd.

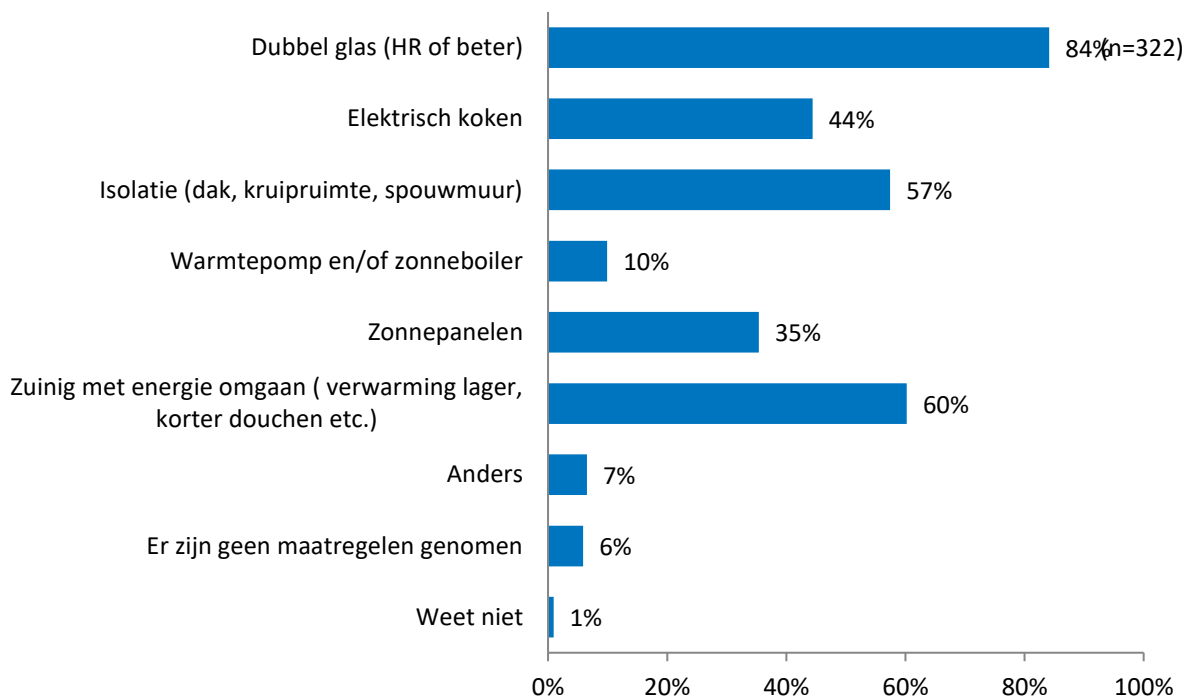
Toelichting

- Belachelijke maatregel die niet gaat helpen.
- Duurzaamheid is tweeledig: (1) de beschikbaarheid moet voldoende zijn om het gebrek aan aardgas op te vangen/ je moet het kunnen opslaan en (2) als het doel van aardgasvrij is om co2-uitstoot te verminderen, zijn opties die per saldo meer co2 uitstoten (zoals biomassa) absoluut niet geschikt als alternatief.

- Duurzaamheid moet hier logischerwijs niet een keuze zijn maar een allereerste vanzelfsprekendheid.
- Het NL- gasunienetwerk heeft al een aansluiting op het Duitse gasnetwerk. Er zijn al duizenden HR++ cv ketels die nu al geschikt zijn voor hoogcalorisch gas. (o.a. Vaillant) De 4 ventieltjes op het kooktoestel moeten dan worden gewisseld.
Het Gasunienetwerk is met drukaanpassing (waarvoor nu al experimenten lopen) uitstekend geschikt voor duurzaam waterstofgas.
- Hoe gaat de woonstichting dat aanpakken bij oudere huurwoningen?
- Ik denk al aan een hybride warmtepomp met aardgas ondersteuning die op termijn vervangen kan worden door groen waterstofgas.
Ik heb dit jaar mijn dak al vol zonnepanelen gelegd met hoge Watt Piek = $19 \times 355 \text{ WP} = 6745 \text{ WP}$.
- Ik heb net een huis gekocht met luchtverwarming. Dit is een afwijkend systeem dan met radiatoren en/of vloerverwarming. Hoe gaat deze transitie in zijn werk?
- Moet vrijblijvend zijn.
- Niet van toepassing
- Omdat ik het een dwaas verhaal vind let ik alleen op de betaalbaarheid.
- Ons huis is begin 19e eeuw gebouwd. Hoe gaan we dat verwarmen als er geen gas meer is?
- Toevallig net een kapot gasfornuis gehad. Gevraagd of we over kunnen stappen naar inductie, maar dat betekent dat er krachtstroom aangelegd moet worden, dat er gebroken moet worden in huis om dat te installeren en dat er een nieuwe pannenset moet komen. Vooral het breken en gedoe vindt ik een drempel, maar ook de 1.500 Euro die het extra kost vind ik nogal wat bij een aanschaf van 500 Euro voor een nieuw gasfornuis. Het mag best iets meer kosten, zeg maar 50% van de aanschafprijs, maar het moet niet 4x zo duur worden zoals in dit geval.
- Zie mijn eerdere opmerking. Ik wil er alleen aan meewerken als het voordeel van lagere energiekosten volledig opweegt tegen de benodigde investering. Bovendien ben ik 70 jaar. Ervan uitgaande dat ik 85 wordt (gemiddelde leeftijdsverwachting) zou dit in 15 jaar terugverdiend moeten worden.

7 Welke maatregelen, op het gebied van aardgasvrij wonen, heeft u (of een vorige eigenaar of uw verhuurder) al genomen?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Op vraag "7 Welke maatregelen, op het gebied van aardgasvrij wonen, heeft u (of een vorige eigenaar of uw verhuurder) al genomen?" antwoordt 84% van de respondenten: "Dubbel glas (HR of beter)".

Anders:

- Alle verlichting vervangen naar LED, alle defecte apparaten vervangen met energieklaas A++ apparatuur
- Bij de bouw de woning hoger geïsoleerd dan vereist
- Haardkachel
- Hoog rendement houtkachel stook gedroogd hout
- Ik denk in 2022 mijn huidige CV al te vervangen door Hybride Warmtepomp met Gas ondersteuning. Zodra het gasbeleid v/d Gemeente duidelijk is. Ook is mijn meterkast al aangepast naar 3 fasen voor de zon installatie, maar ook meteen geschikt gemaakt voor inductie kookplaat.
- Infrarood panelen
- Infrarood warmte panelen en pelletkachel
- Led verlichting
- LED verlichting
- Led-lampen
- Ledverlichting
- Moderne zuinige CV installatie die meerdere soorten gas aankan
- Nog niets, maar wil wel naar dubbelglas en electisch kokej
- Ons huis is aardgasvrij gebouwd
- Over 1.5 jaar renovatie huurwoning, dan isolatie, HR en zonnepanelen

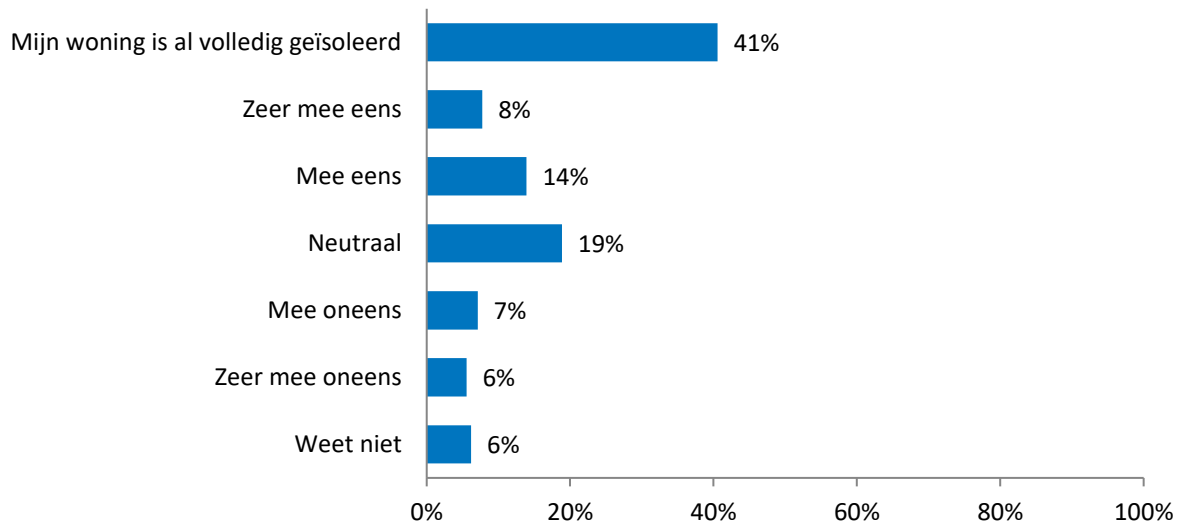
- Pelletkachel
- Spouwmuurisolatie
- Warmwater aansluiting wasmachine
- Was gedeeltelijk al in onze woning aanwezig
- Zou willen dat Alwel meer doet voor huurders op dit gebied

Toelichting

- Bouwjaar van onze woning is 2002 met een energielabel A
- Ik denk in 2022 mijn huidige CV al te vervangen door Hybride Wamtepomp met Gas ondersteuning. Zodra het gasbeleid v/d Gemeente duidelijk is. Ook is mijn meterkast al aangepast naar 3 fasen voor de zon installatie, maar ook meteen geschikt gemaakt voor inductie kookplaat.
- Ik heb alles gedaan dat niet erg kostbaar is en heb dit met een energiecoach van Duurzaam EL besproken.
- Ik weet niet zeker of alle plaatsen geïsoleerd zijn en of er overal dubbel glas is. Ik douche wel minder vaak langere tijd.
- Niet van toepassing
- Onze hoofdverwarming is de pelletkachel waardoor wij zeer veel gas besparen.
- Van Energielabel D naar Energielabel B.
- Warm water loopt nog via cv
- Wij betalen niet veel voor GWL , led-lampen overal in, van max 3 watt. Douchen max 3 minuten, water opvangen in plasticen bak, waardoor je de wc kan doorspoelen of je kunt de vloer schrobben e.d. We sparen afwas op voor enkele dagen, pas als kast leeg is, afwassen. Wij betalen 80 euro voor water heel het jaar. Kookvocht gebruiken om je planten te begieten, en er zijn zoveel dingen wat je kunt besparen, maar je moet wel willen.
- Wij hebben geen kruipruimte.
- Zonneboiler heb ik al sinds 2000. Warmtepomp (nog) niet

8 “Ik wil in de komende 10 jaar aan de slag gaan met het isoleren van mijn woning”

(n=323)

Op vraag "8 “Ik wil in de komende 10 jaar aan de slag gaan met het isoleren van mijn woning”" antwoordt 41% van de respondenten: "Mijn woning is al volledig geïsoleerd".

Toelichting

Mijn woning is al volledig geïsoleerd

- De isolatie van mijn woning is uit 1990. Ik kan mij voorstellen dat de isolatie van nu veel beter is. Hoe gaan we hiermee om? Mijn energielabel is C.
- Mijn woning is geïsoleerd volgens de normen uit 1987. extra na isoleren is hierdoor geen optie. Er zit nu maar 5cm isolatie in de spouwmuur. Als wij beter zouden moeten isoleren moet de buitengevel opnieuw worden opgetrokken wat (nog) meer kosten met zich meebrengt en je bent dan afhankelijk van je burens of die meedoen...
- Muv vloer
- Op zich is isoleren nuttig, het spaart kosten en brandstof.

Zeer mee eens

- De isolatie aan de binnenkant van de zolder moet ik nog doen
- Mits het betaalbaar is willen we het dak gaan isoleren, de buitenmuren en beter isolerende beglazing gaan plaatsen.

Mee eens

- Aan het verder isoleren van mijn woning
- Door de leeftijd van de woning (30 jaar) kan de isolatie waarschijnlijk beter. Wij willen dit o.a. realiseren door kunststof kozijnen en een groen dak
- Echter, isoleren mag niet ten koste gaan van ventileren. Sterker, ik prefereer een goede ventilatie boven een volledige isolatie
- Ik zou graag alle mogelijke ruimtes geïsoleerd hebben met goed materiaal.

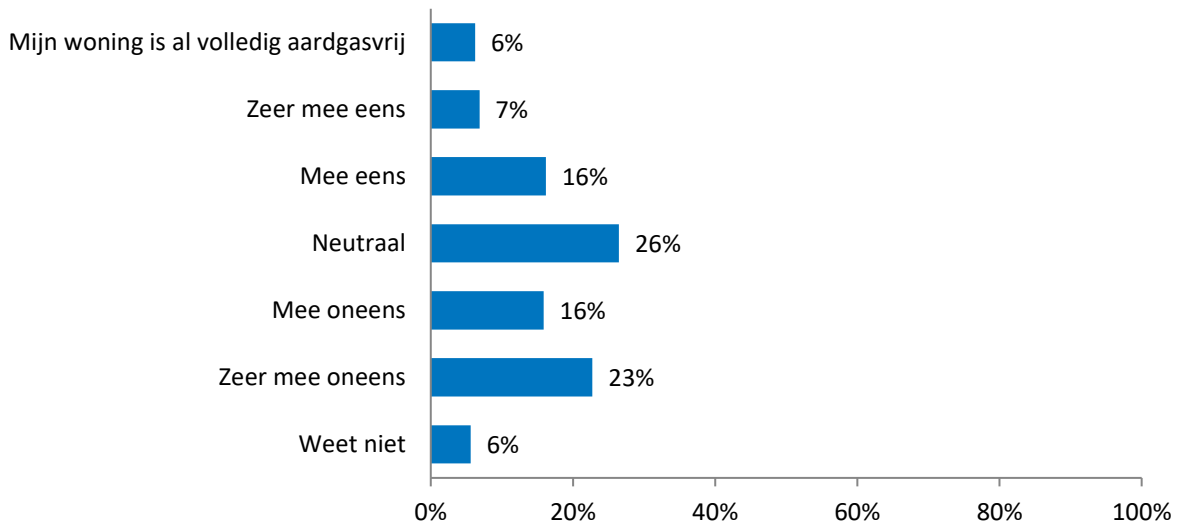
Neutraal

- Afhankelijk van de kosten te opzichte van de baten
- Het ligt aan de verhuurder of en wat en wanneer er actie wordt ondernomen.
- Ik heb eeb huurwoning
- Ik heb huurwoning
- Ik weer niet precies wat ik nog moet doen om te isoleren

- Mijn huis is in 1999 gebouwd en volledig geïsoleerd. Maar tegenwoordig is glasisolatie veel beter en ook is de isolatie van muren, dak en vloer dikker. Ik laat in het kader van duursaam EL een infrarood warmtescan van mijn huis maken om te bekijken wat er beter kan, mits dit niet te duur is.
 - Wij zijn van plan met enkele jaren te verhuizen. In dit huis zijn wij dan ook niet van plan hierin te investeren
- Mee oneens
- Buitenmuur is niet geschikt voor spouwmuur isolatie. Dit betekent muur isolatie, nieuwe buitenmuur, nieuwe kozijnen en ramen.
 - Is niet rendabel
 - Is voor de verhuurder
- Zeer mee oneens
- Al gedaan.
 - Bij het asbestvrij maken van het dak heeft men het grootste deel van de zelf aangebrachte isolatie verwijderd
 - Is al gebeurd voor zover, ik wil er geen geld meer aan uitgeven aan deze woning (heeft ons al genoeg gekost zónder subsidie, want dat was steeds net op als wij er gebruik van wilden maken....)
 - Mijn woning is al redelijk goed geïsoleerd. Voldoende voor een hybride warmte pomp met gas of waterstof ondersteuning. Nog meer isoleren is voor mij niet haalbaar zolang ik hier blijf wonen. Dat zal beter pas gebeuren zodra ik verhuis naar een zorgflat tzt.
 - Valt weinig meer te doen (2x)
 - Woning is goed geïsoleerd; 1 graad temperatuurverlaging na een nacht zonder verwarming
- Weet niet
- Afhankelijk van de eigenaar
 - Als Alwel of gemeente meer gaat doen voor huurders.
 - Dat ligt er aan wat de woningbouw doet, ik ga daar geen geld aan spenderen
 - Huurhuis
 - Ik huur het huis, dus ik ga mijn geld er niet insteken. Dat is de taak van Alwel.
 - Naar mijn idee worden hier twee zaken gecombineerd; zuinig met energie omgaan en aardgasvrij wonen. Deze zaken hebben niet noodzakelijkerwijs 1 op 1 met elkaar te maken. Deze enquête gaat toch over aardgasvrij? Wanneer je iets wilt concluderen daarover, moet je niet de combinatie met isolatie etc gaan maken. Dat leidt tot hele vreemde conclusies.
 - S
 - Wij zijn bijna 70 jaar, mogelijk dat wij hier geen 10 jaar meer wonen

9 “Ik wil in de komende 10 jaar aan de slag gaan met het aardgasvrij maken van mijn woning”

(n=321)

Op vraag "9 “Ik wil in de komende 10 jaar aan de slag gaan met het aardgasvrij maken van mijn woning”" antwoordt 26% van de respondenten: "Neutraal".

Toelichting

Mijn woning is al volledig aardgasvrij
Zeer mee eens

- Een niet te betalen overstap voor de meeste bewoners.
- Huurhuis
- Maar hangt af van mijn verhuurder hoe het na de renovatie zal zijn, of de cv wel vervangen kan worden door iets anders

Mee eens

- Ik wil best aardgas vrij wonen maar het ontbreekt mij aan de financiële middelen om zelf aan de slag te gaan hiermee. Ik heb een bijstandsuitkering en leef in armoede. Een goedkoper alternatief voor (het dure) gas is zeer welkom.
- Pellet cv kachel installatie
- We willen in ieder geval het verbruik gaan verminderen door meer dingen op electriciteit te gaan doen en zonnepanelen te gaan leggen.
- We zijn lid van VVE Ethatia. Wordt gezamenlijk project voor 68 woningen.

Neutraal

- Afhankelijk van het alternatief
- Hangt af wat de kosten zijn en alternatieven
- Hangt van ALWEL af waar wij ons huis huren
- Het ligt aan de verhuurder of en wat en wanneer er actie wordt ondernomen.
- Ik vind dat we open moeten staan voor duurzame gassen om op te stoken. Biogas, syngas en waterstof bijvoorbeeld.
- Ik wil mijn gasverbruik al sterk verminderen de komende jaren, via een hybride warmtepomp CV met gas ondersteuning, maar volledig van het gas af is nog niet haalbaar voor mij, tenzij het aardgas vervangen wordt door grijs of groen waterstof gas.
- Licht aan de betaalbaarheid en het gemak.
- Ons huis is uit 1894. Geen idee of we zonder gas kunnen...

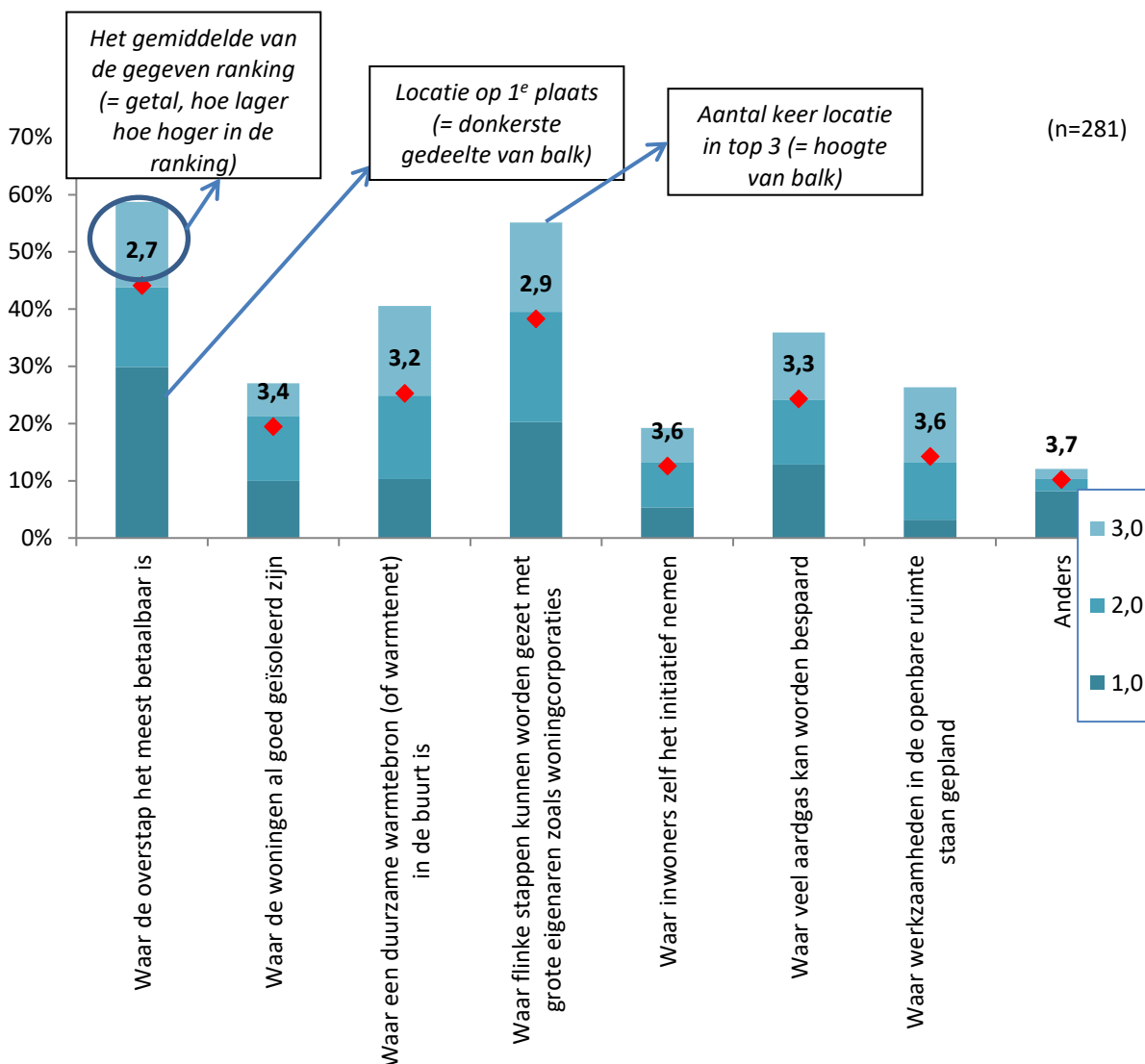
- Verhuisplannen. Voor de huidige woning gaan wij hier niet mee aan de slag. Voor de nieuwe woning gaan wij hier wel naar kijken.
- Wanneer er niet een directe aanleiding is (nog) niet. Wanneer bijv ketel aan vervanging toe is, wordt het een overweging.
- Wil er best aan meedoen, als het maar geen extra kosten met zich meebrengt
- Zie bovenstaande opmerkingen. Ik heb pas een nieuwe CV ketel waar eventueel een hybride warmtepomp op kan worden aangesloten. Als volledig aardgasvrij te duur wordt zou ik liever die hybride warmtepomp aanschaffen en daardoor veel minder aardgas verbruiken.
- Zie de eerdere toelichting.
- Zie toelichting bij vraag 5
- Zie vraag 8

- Mee oneens
- Ik verwacht niet langer dan 10 jaar in deze woning te blijven zitten. Een volgende woning zou ik meteen zover mogelijk aardgasvrij maken.
 - Is een zeer ingrijpende verbouwing.
Nog geen goed alternatief.
 - Is niet te doen in een rijtjeshuis van 1962,huur en koop door elkaar
 - Wat is de terugverdiensijd. Wat moet je allemaal aanpassen. Wat draagt de overheid bij. Welke energie ontwikkelingen komen er de komende jaren nog aan. Iets roepen als overheid is makkelijk. Iedere 4 jaar zit er weer een ander college met ander ideeën. Geldt ook voor de Rijksoverheid.

- Zeet mee oneens
- Als we net in 2019 nieuwe aansluitingen voor gas hebben gekregen (.....) gaan we hier natuurlijk zelf niks aan doen.....
 - Dit is eigenlijk onmogelijk, doordat er nu nog geen rendabele alternatieven zijn.
 - Gas is een zeer schone energiedrager en ik zoek het eerst in het minimaliseren van het gasverbruik.
Later als er meer en betere alternatieven zijn overweeg ik gas loos.
 - Gezien onze leeftijd geen zin in
 - Ik ben benieuwd hoe dit te betalen en welke alternatieven er zijn.
 - Ik ben huurder
 - Totaal onaantrekkelijk financieel (2x)
 - Wie betaald dat. Wij niet. Extra kosten die wij op onze leeftijd nooit meer kunnen terugverdienen.
 - Zoals gezegd, eerst de alternatieven in kaart brengen.
Groningen is een Nederlands excuus om aardgas in de ban te doen.
De rest van de wereld schakelt volop over op aardgas als schoon alternatief.
 - Zolang de kosten niet duidelijk zijn en of het rendement ook werkelijk haalbaar is ga ik niet aan de slag.

- Weet niet
- Als je huurt , moet gemeente en Alwel meer doen
 - Dat ligt aan de woningbouw,ik ga er geen geld aan uitgeven,de huur is al veel te hoog
 - Hangt volledig af van de kosten en van de plannen van de gemeente.
 - Is taak van Alwel.
 - Zie 8

10 Waar zou u beginnen met het aardgasvrij maken van de gemeente? Benoem uw top 3

Bij vraag "10 Waar zou u beginnen met het aardgasvrij maken van de gemeente? Benoem uw top 3" komen de volgende resultaten naar voren:

Kijkende naar het gemiddelde (= getal) van de voorkeuren, dan hebben de respondenten de volgende voorkeur:

1. Waar de overstap het meest betaalbaar is (2,7);
2. Waar flinke stappen kunnen worden gezet met grote eigenaren zoals woningcorporaties (2,9);
3. Waar een duurzame warmtebron (of warmtenet) in de buurt is (3,2).

Kijkende naar de voorkeuren die het vaakst op de eerste plaats worden gezet (= donkerste gedeelte van de balk), dan hebben de respondenten de volgende voorkeur:

1. Waar de overstap het meest betaalbaar is;
2. Waar flinke stappen kunnen worden gezet met grote eigenaren zoals woningcorporaties;
3. Waar veel aardgas kan worden bespaard.

Kijkende naar de voorkeuren die het vaakst in de top 3 voorkomen (= hoogte van balk), dan hebben de respondenten de volgende voorkeur:

1. Waar de overstap het meest betaalbaar is;
2. Waar flinke stappen kunnen worden gezet met grote eigenaren zoals woningcorporaties;
3. Waar een duurzame warmtebron (of warmtenet) in de buurt is.

Anders:

- Aardgas laten zitten, eerst woningen beter isoleren totdat er een goed alternatief is.
- Aardgas vrij maken is met de huidige techniek niet haalbaar en niet betaalbaar
- Aardgas vrij maken, op dit moment, is onzinnig en leidt tot gigantische kosten. Het is mij volkomen onduidelijk wel klimaatdoel dit dient. Gas is een relatief schone brandstof, goedkoop met een geweldige infrastructuur en waarvan we genoeg in Ned. hebben.
- Alle !!!! nieuwbouw
- Alle nieuwe woningen
- Alle nieuwe woningen aardgasvrij
- Alle overheidsgebouwen
- Alleen bij nieuwbouw
- Als de keuze (landelijk) is om een alternatieve brandstof door dezelfde leidingen te laten lopen met een kleine aanpassing aan de cv installatie kan het vrijwel gelijktijdig
- Andere landen geven subsidie om over te stappen op aardgas. Wij Zijn gekke Hennie op dit gebied.
- Appartementen Complex (veel bewoners op weinig vierkante meters) en een uitdaging om dit in bestaande complexen te realiseren voorbeeld voor NL
- Bedrijven
- Begin met het isoleren van woningen met lage energie labels. Dat is op korte termijn veel doeltreffender dan het per se van het gas af willen.
- Bij nieuw te bouwen woningen/bedrijfspanen.
- Bij nieuwbouw
- Bij nieuwbouw woningen die goed geïsoleerd zijn en bij nieuwbouw kunnen gelijk dingen aangelegd worden zoals warmtepompen of leidingen van stadsverwarming.
- Bouw van nieuwe woningen
- Breng de alternatieven in kaart. Denk aan b.v. waterstof en thorium
- Dat mensen het zelf kunnen aangeven , de sociale woningen zou ik eerst aanpakken. Die zijn altijd het laatste aan de beurt
- Direct bij ontwerp nieuwbouw
- Eerst maar eens met echte alternatieve komen die echt duurzaam zijn. En niet erdoor drukken omdat er subsidie op zit.
- Geen stappen.
- Huizen die nu nog weinig energiezuinig zijn
- Ik wacht op waterstof
- Isoleren woningen eerst. Bespaart meeste co-2
- Isoleren...top
- Laat verhuurders meer hier in investeren
- Nergens klimaat waanzin
- Nergens stoppen met deze overstap.
- Niet
- Niet aan beginnen
- Nieuw bouw wijken
- Nieuwbouw (2x)
- Nieuwbouw verplichting

- Overgang naar waterstof. 1 kan eerder, 2 altijd beschikbaar, 3 geen emissie issue
- Overstappen op waterstofgas
- Verhuizing
- Waar nieuw gebouwd wordt
- Woning is al gasvrij

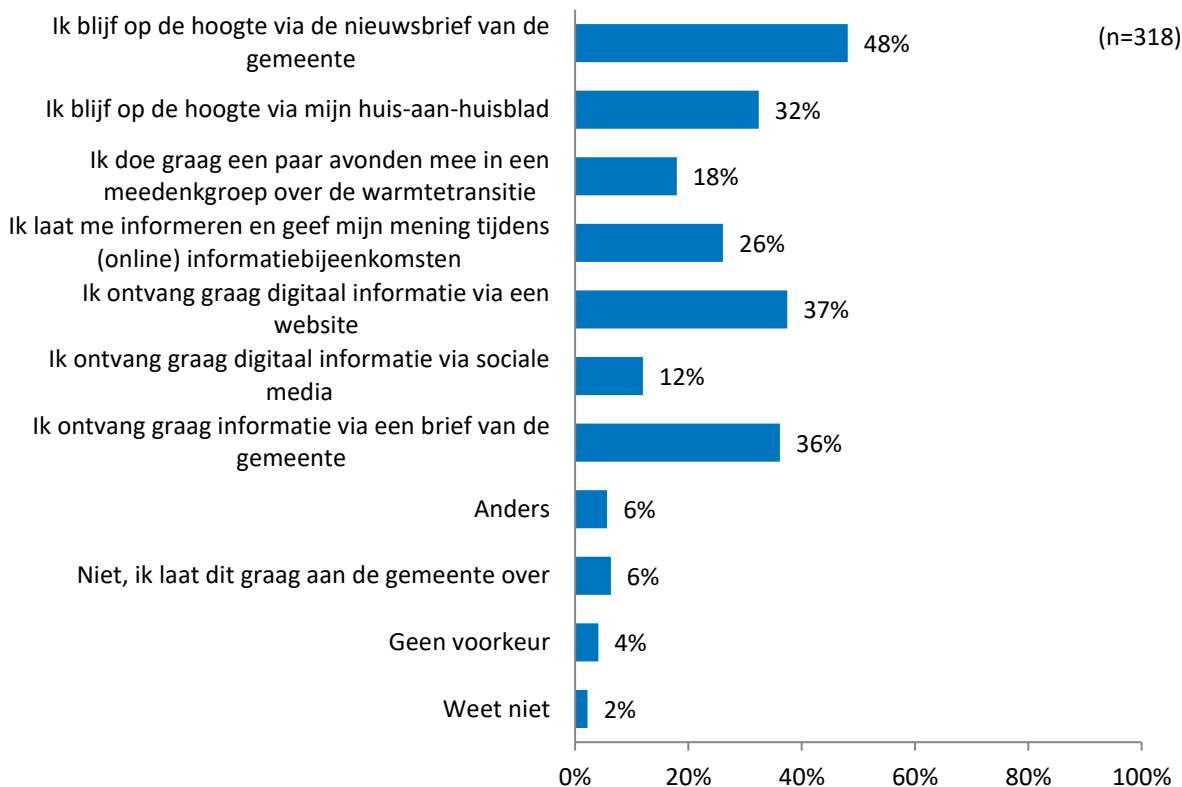
Toelichting

- Als de gemeente en enexis in 2019 (...) nog oude gasaansluitingen vernieuwen, dan hoeven ze nergens een begin te maken zou ik zeggen.....
- Beginnen waar het aardgasnet einde levensduur is!
- Ben niet voor een warmtenet om dat in de aan- en afvoer nog veel warmte verloren gaat.
- Goed voorbeeld doet volgen
- Heb geen bezwaar tegen het dichtdraaien van de Groningse gasbellen. Groningers hoeven niet de dupe te worden van aardbevingen en verdere bodemdaling.
Er zit bovendien in het NL-deel van het Internationale Continentale Plat een langdurig te benutten gasvoorraad.
- Ik geloof niet in aardgas per 2030 of 2050 . Eerst andere maatregelen . Er is nog genoeg gas voorlopig.
- Ik heb geen idee waar ik zou moeten/kunnen beginnen.
- Ik zou beginnen met het stimuleren van het beter isoleren van woningen. Zeker bij oudere woningen kan hierdoor het verbruik ver naar beneden.
- Ik zou kijken wat de grootste besparing in aardgasgebruik zou kunnen opleveren tegen de laagste kosten. Ik vermoed dat in goed geïsoleerde woningen het aardgasgebruik al lager ligt dan in slecht geïsoleerde woningen. Daarom kan de aardgaswinst per bestede Euro wel eens veel hoger liggen als je met slecht geïsoleerde woningen start. Bovendien hebben de mensen (meestal niet zo rijke) in slecht geïsoleerde woningen eer recht op meer comfort vind ik.
- Wijken aardgasvrij maken primair waar de woningen in de wijken overwegend goed geïsoleerd zijn of beter te isoleren zijn, daarnaast kijken of restenergie van fabrieken, kassen etc te gebruiken zijn.
- Zo lang stoken op biogas, syngas en waterstof tot de mogelijkheden gaat behoren als alternatief voor aardgas.

3.3 Participatie

11 Hoe wilt u betrokken worden bij de overstap naar aardgasvrij wonen?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Op vraag "11 Hoe wilt u betrokken worden bij de overstap naar aardgasvrij wonen?" antwoordt 48% van de respondenten: "Ik blijf op de hoogte via de nieuwsbrief van de gemeente".

Anders:

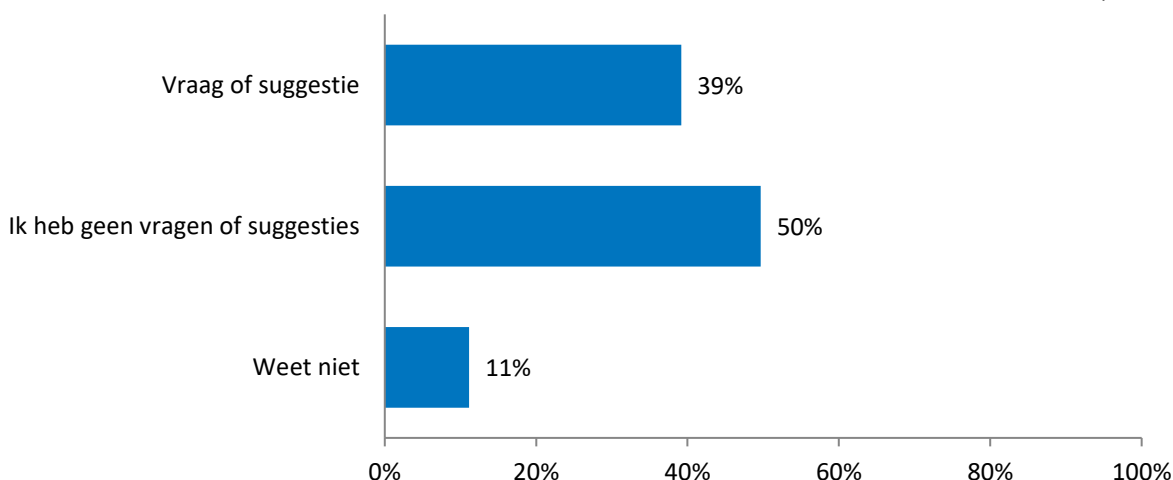
- Als dove man kan ik geen bijeenkomsten bij wonen. Ik hoor het wel, en geef dan mijn mening.
- Besluit per bewonersenquête per project en 2/3e meerderheid
- Ik ben bestuurslid duurzaam etten-leur
- Ik ben betrokken via de HuurdersBelangenVereniging Etten-Leur
- Ik ben energiecoach bij Duursaam en wil informatie graag zo vroeg mogelijk hebben omdat dit onderwerp aan de orde komt tijdens de energiescans die uitgevoerd worden.
- Ik doe niet mee dus hoef geen informatie
- Ik ontvang graag info via E-mail.
- Ik werk bij de gemeente dus hoor er toch wel het een en ander over.
- Ik wil dat Alwel meer gaat doen voor de huurders
- Ik zou best graag in een overleg met de gemeente en een VvE complex willen nadenken hoe dit te realiseren (ik heb zelf geen idee of dat technische betaalbaar mogelijk is)
- Laat het aan mijn verhuurder over
- Niet (2x)
- NIET
- Via de media
- Woning is al gasvrij

Toelichting

- Ben helemaal niet van plan aardgasvrij te gaan wonen
- Heb geen mogelijkheden om on line mee te doen.
- Krijg nooit een nieuwsbrief ,zit altijd bij de reklame , ja nee sticker.....
- Meedenken heeft toch geen zin, ze drukken alles er toch door (zie nieuwe nobelaer, zwembad zonder buitenbad en parkeervergunningen....)
- Mijn huis voldoet al aan alle eisen

12 Heeft u nog vragen of suggesties voor de gemeente Etten-Leur als het gaat om aardgasvrij wonen? Die benutten we bij de verdere communicatie over dit onderwerp.

(n=314)

Op vraag "12 Heeft u nog vragen of suggesties voor de gemeente Etten-Leur als het gaat om aardgasvrij wonen? Die benutten we bij de verdere communicatie over dit onderwerp." antwoordt 50% van de respondenten: "Ik heb geen vragen of suggesties".

Vraag of suggestie:

- Aflevering van Zondag met Lubach van 8 november over aardgasvrij wonen
- Alle gemeentelijke bouwprojecten zoals de nieuwe Nobelaer zijn die ook energie zuinig zoals warmtepomp en zonne-energie? Daar mee geef je het goede voorbeeld.
- Aub tempo maken met aardgasvrij maken
- Beginnen met huurwoningen
- Bekijk de aflevering van 8-11 van Lubach op Zondag
- Belangrijk is dat het voor mensen met een smalle beurs geen financiële belasting wordt die zij niet kunnen dragen.
- Beschouw aardgas als een tussenmedium, niet als een ultimatum.
- Binnen nu en 10 jaar, wanneer kunnen we op duurzame gassen gaan stoken?
- Blijf goed communiceren om gevoel van betrokkenheid voor inwoners te waarborgen
- Blijven informeren / transparantie (als dat al niet gedaan wordt)
- Dat de juiste mensen worden benaderd en geen dure adviseurs
- De gemeente moet bekijken of t mogelijk is om via een gezamenlijk warmtenet iedereen te voorzien in de behoefte.
- De gemeente Etten-Leur zou zich in moeten spannen om Ons Energieloket en Duursaam beter te laten samenwerken. Dat is voor de burgers veel duidelijker.
- De gemeente gaat alles betalen
- De gemeente moet veel meer leidend zijn in deze transitie, ze hebben datook als taak, zon RRE project lijkt leuk maar of het effectief is??
- Denk aan de kosten en haalbaarheid in de buitengebieden, vegelijk verschillende alternatieven
- Doe onderzoek naar de haalbaarheid in relatie tot de kosten, wat wordt er van bewoners verwacht, welke bijdragen gaan bedrijven doen (glastuinbouw)
- Duidelijk aangeven wat "niet" elektrische olossingen zijn. als engineer ben ik op d ehoogte van min en pos pnt van de alternatieven en de onzin die hier over wordt verteld.
- Duidelijkheid creëren over stappenplan Gemeente: wat/wanneer/waar

- Een duidelijk plan.
- Een energiecoach vanuit de gemeente. Als particulier loop je vast bij installateurs
- Een goed plan voor de hele gemeente
- Een illusie! CO2 reductie kan ook anders - heel europa gaat over op gas en wij moeten er vanaf - onbegrijpelijk
- Een overzicht van goede en betaalbare voorbeelden
- Een verbod op biomassa /houtpellets instellen
- Eerst alle kosten die hier mee gepaard gaan duidelijk in kaart brengen
- Eis energiezuinige nieuwe woningen en bedrijfspanden en dito verbouwingen. Er zijn nog veel daken die kunnen worden benut voor zonnepanelen.
- Ga niet alleen met de bedrijven praten die de mogelijkheden aanbieden, maar ook inventariseren of het ook werkt
- Ga zorgvuldig om met onze leefomgeving en zorg dat het groen duurzaam blijft!!
- Geef een overzicht met kosten wat allemaal mogelijk is
- Geen verwijdering van het aardgas leidingnet
- Gemeente moet inwoners financieel ondersteunen, of de coördinatie van eventuele financiële ondersteuning door derden gaan regelen. Verder moet de gemeente zich er niet mee bemoeien. Dit is niet een taak van de gemeente, kunnen ze ook niet.
- Gewoon deze schone brandstof blijven gebruiken
- Goed budgetteren en niet overschrijden
- Goed informeren en aangeven wat er kan
- Goed nadenken over alle alternatieven
- Graag duidelijkheidcover de kostprijs.
- Graag inwoners bij betrekken of een proefproject starten ,want in mijn optiek zijn hier nog erg weinig eigenaren en bewoners mee bezig of hebben zich er niet in verdiept (ook ik niet)
- Haastige spoed is zelden goed en vaak duur. In de komende jaren volgen nog veel meer nieuwe innovaties.
- Het is een utopie om te denken het klimaat hiermee aan te passen in de mate die men denkt. In een oververwende maatschappij moet men eerst eens gaan denken aan aanpassing van leefwijze. Dit plan is bedoeld mensen oo kosten te jagen en de economie aan te slingeren. En de gemeentes volgen blindelings de eurooeae plannen..
- Het moet niet meer kosten dan het oplevert
- Het moet voor iedere inwoner haalbare kaart zijn om over te gaan op aardgas
- Hoe denkt gemeente en Alwel dat dit allemaal zo goedkoop mogelijk kan voor de huurders.
- Hoe eerder duidelijkheid hoe beter en hoe sneller je er als inwoner op kunt inspelen. CV ketel is binnen enkele jaren aan vervanging toe. Weer een nieuwe of een ander alternatief?
- Hoe gaat het met oudere huurwoningen
- Hoe realistisch is het gebruik van waterstof in reguliere CV-ketels (na aanpassing)
- Hoe zit het met monumenten en andere huizen van vóór 1900?
- Hopelijk krijgen de inwoners deze keer wel inspraak en zal het niet op voorhand al door het gemeentebestuur uitgemaakt worden. Dit zien we helaas teveel in Etten-Leur
- Ik heb zsm duidelijkheid nodig over hoe lang ik nog gas of waterstof kan afnemen ivm geplande investering in hybride warmtepomp met gas en of waterstof ondersteuning. Dit ivm hoge leeftijd huidige CV ketel.
- Ik sanp niet dat wij van het aardgas af moeten terwijl ze in België en Duitsland mensen aanmoedigen om juist over te schakelen op gas. Gas geeft schone verbranding, makkelijk te transporteren en alles is er al op ingericht.
- Ik vrees dat het voor mijn woning > € 100.000 gaat kosten om volledig aardgasvrij te kunnen wonen. Dat gaat niemand betalen.

- Ik zou het zeer op prijs stellen als de gemeente ook rekening houdt met de geluidsoverlast van warmtepompen. Geluidsoverlast is sowieso al heel belangrijk tegenwoordig. Er moet m.i. echt een maximum gesteld worden aan mogelijke geluidsoverlast in de tuin en in de slaapkamers van mensen vind ik.
- In hoeverre heb je als individu nog invloed? Welke belangen spelen er naast het milieu? Worden we overgeleverd aan grote organisaties die flink aan ons gaan verdienen?
- Is er al nagedacht over het gasvrij maken van appartementen.
- Is er een subsidie regeling voor particulieren
- Is er voldoende groene stroom
- Kan ik rekenen op overheidssubsidie voor de overgang naar transfervrij?
- Kijk eens naar waterstof als alternatief voor aardgas!
- Laat de leidingen in de grond liggen. Wie weet nog eens hard nodig (waterstof?)
- Laat de NAM eerst alle schade betalen en dan verder praten
- Laat duidelijk weten wat de gemeentelijke plannen zijn en in welk tempo dit gaat gebeuren
- Landelijk en bijvoorbeeld via vereniging eigen huis speelt dit onderwerp ook een grote rol. Als het besluit valt een alternatieve brandstof door dezelfde leidingen te laten lopen lijkt het probleem zo opgelost te zijn...
- Laten we eerst de woning goed isoleren en dan pas kijken naar alternatieven voor aardgas vrij maken van woningen
- Leg de nadruk meer op energiebesparing / isolatie en minder op van het gas af gaan, dat komt dan vanzelf wel. Je kunt niet van het gas afstappen wanneer je de eerste (isolatie) stappen nog niet heb gezet.
- Loop niet voorop
- Meenemen, zonnepanelen het nieuwe asbest en thorium
- Mijn voorstel zou zijn om hiermee snel te stoppen en de middelen die dit kost op een verstandige wijze te besteden.
- Mogelijk om gasleidingen te (her)gebruiken
- Naast de duurzaamheid is de betaalbaarheid ontzettend belangrijk. Stimuleer inwoners door subsidie te verstrekken.
- Nadruk leggen op CO-2 besparing en vooral isolatie. Vergeet de nadruk op gasloos. Ben realistisch en zoek alternatieven voor het gas. Vergeet ook industrie niet..
- Niet aan meedoen, zorgt voor hoge kosten en geld heeft de gemeente niet dus dat komt dan op het bordje van onze inwoners
- Niet altijd alles compenseren dmv verhoging WOZ
- Niet te snel beginnen alleen als alles duidelijk en betaalbaar is.
- Niet voorop willen lopen, maar rustig op de beste alternatieven wachten.
- Nu nog geen paniek zaaien bij de oudere mensen die dit niet meer gaan meemaken,
- Ontwikkel betaalbare haalbare plannen die het wooncomfort in stand houden
- Op welk moment wordt de optie WATERSTOFGAS zichtbaar meegenomen in de komende transitie?
- Oplossingn voor vve
- Probeer inwoners te helpen met zoeken naar geschikte partijen om de woningen te verduurzamen. In het verleden heeft Alwel in een aantal straten woningen verduurzaamd. Zij boden ook de optie aan de koopwoningen om tegen een goede prijs mee te doen in die straten. (Dit was in de Pianohof / Cellostraat / Paukeslag.)
- Probeer zo snel mogelijk alle daken (particulier en bedrijven) vol te leggen met zonnepanelen (electriciteit en zonneboiler)
- Regel via de gemeente voor inwoners die serieuze interesse hebben in een warmtepompinstallatie een soort van aanbestedingsgroep zodat die groep collectief een offerteaanbod krijgen van een installateur.

- Stel indien mogelijk per type woning een plan op, zodat de kosten laag kunnen blijven en de overstap makkelijk is. Voor iedere woning maatwerk leveren is duur en lastiger.
- Stop deze geld verspilling en milieu onvriendelijke regeling
- Stop met deze onzinnige maatregelen.
- Stoppen met die onzin.inwoners van Duitsland en België krijgen subsidie als ze op het gas gaan.
- Subsidie en samenwerking, combinatie met particulieren
- Tijdig bewoners meenemen in het gehele proces en ook concreet aangeven wat de inwoners kunnen verwachten
- Toon saldo milieuwinst aan van keuzemaatregelen
- U stuurt erop aan wat heeft mening dan voor zin
- Van warmte pompen hoor ik via programma's zoals radar en kassa dat ze te weinig warmte geven, (veel) overlast veroorzaken. Ik ben benieuwd of de gemeente zonnepanelen wil plaatsen op zoveel mogelijk huizen. Om de nadelen van een warmtepomp te voorkomen en de energie die overblijft van woningen naar andere gebruikers kan.
- Verspilling van heel veel geld voor niets!
- Verspreid net als met de zonnepanelen een folder met alleen maar dit onderwerp.
- Verzwaren electriciteitsnet als wegen toch open moeten voor werkzaamheden. Duidelijke regels voor uitstoot open haarden en geluid warmtepompen
- Vooral de bewoners niet dwingen maar diegene eerst laten overgaan die dat zelf ook graag willen
- Waarom gasvrij?? Nederland is het enige land ter wereld zonder gas. In Duitsland en België krijg je zelfs subsidie als je overstapt NAAR gas..... en als je wel gasloos wilt zal de gemeente het moeten betalen en regelen want alles in deze gemeente kost de burgers toch al ontzettend veel geld..... zoals nobelaer. afvalstoffenheffing, enz, enz
- Waarom uberhaupt aardgas vooralsnog verlaten? Het is nog steeds een redelijke schone energiebron. Is het realistisch elke woning af te sluiten van gas? Heel veel woningen in Etten-Leur hebben geen kruipruimte. Hoe brengt u een warmtenet binnen?
- Waarom van het aardgas afgaan voordat echt goed duidelijk is wat de gevolgen zijn. Zie de problemen in Amsterdam
- Wat doet de gemeente zelf als het om energiebesparing gaat?
- Wat gaan de gemeente en met Alwel doen om het overstappen voor de financieel minder draagkrachtigen mogelijk te maken?
- Wat gaat de gemeente doen? Het is wel lekker makkelijk om het over te laten aan de inwoners.
- Wat gebeurt er met mensen die geen geld hebben om te investeren?
- Wat is de tijdslijn die gaat worden gehanteerd en wat zijn de stappen die worden genomen en hoe eenzijdig worden die opgelegd ?
- Wat is het alternatief en waar komt het vandaan.
- Wat kost het om etten leur gasvrij te maken ? En in hoeveel tijd is dit terugverdiend
- Waterstof enige optie
- Wie betaalt dit.
- Wie gaat ons inkomensverlies compenseren (2x)
- Wordt er nu al wel geanticipeerd op de grotere belasting van het stroomnetwerk? (Dikkere kabels ivm te verwachten toename stroomgebruik)?
- Wordt er ook gedacht aan waterstof in het bestaande net?
- Zet het geheel op een laag pitje. Kijk in 2025 of het nog actueel is. (andere EU landen stimuleren juist het gas) het is dus nog geen gelopen race. En als het toch doorgezet wordt, kun je het ook in 5 jaar redden.
- Zie voorgaande reacties

- Zijn er warmte bronnen in de gemeente welke gebruikt kunnen worden voor verwarming van huizen en warm water
- Zo snel mogelijk mee beginnen
- Zoals ik heb begrepen kunnen oudere woningen (zoals de onze) genoeg verwarmd worden zonder gas?
- Zoek een grote pot met geld...
- Zolang er een investering van 30000 euro nodig is voor het huis van het gas af kan, is dit project zinloos omdat de gemiddelde koper dit niet kan betalen
- Zonnepanelen die naast elektriciteit ook warmte verzamelen en/of waterstof opslaan
- Zorg dat eerst de bestaande wko installaties naar behoren werken en duurzaam mag niet duurder zijn dan gas nu is.
- Zorg dat het zo betaalbaar mogelijk is ook voor de mensen met een kleine portemonnee, en stimuleer de mensen om over te stappen op allerlei manieren.
- Zorg voor een duurzaam alternatief, dat is elektriciteit niet altijd.
- Zorg voor eenvoud mbt de vergunning(eigen grond altijd goedkeuren), snelle procedures en compensatie als fe woning gasvrij wordt.
- Zou graag zien dat de transitie van gas naar waterstof wordt onderzocht

Toelichting

Vraag of suggestie:

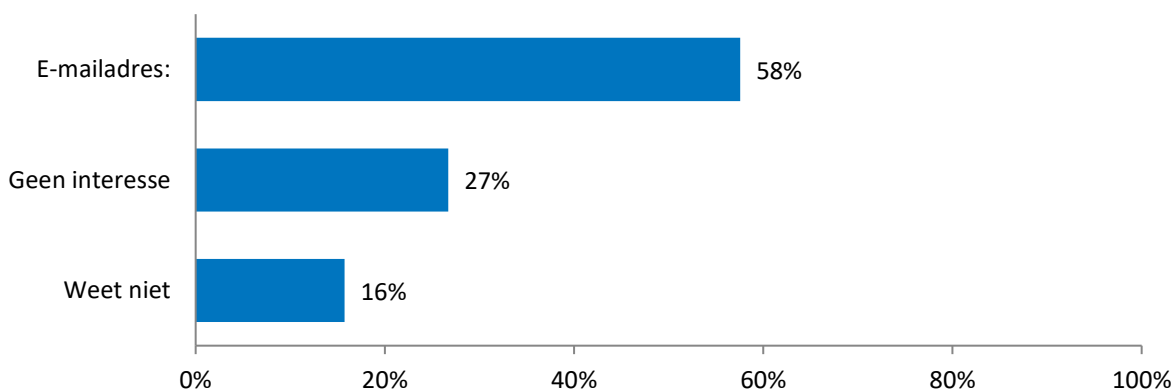
- Als de gemeente wil dat ik van het aardgas af ga, dan wil ik dat de gemeente met een duidelijk plan komt, met gedegen berekening en opbrengst aangevuld met subsidie.
- Ik wil weten of de gemeente voor kwaliteit kiest of voor zo goedkoop mogelijk
- Najagen gasloos is zinloos
- Volgende vraag is hoe het staat met een mogelijkheid om gas te ruilen voor waterstof als energiebron?
Wordt dit als serieus alternatief gezien door de gemeente en zijn hier al oriënterende initiatieven uit voort gekomen?

Ik heb geen vragen of suggesties

- Het is een duur project. Hoor bedragen van 35000 per woning

13 Wilt u op de hoogte worden gehouden van de overstap naar aardgasvrij wonen in Etten-Leur en worden uitgenodigd voor (online) informatiebijeenkomsten? Laat dan hier uw e-mailadres achter:

(Bij het doorgeven van uw e-mailadres geeft u toestemming dat uw e-mailadres gedeeld mag worden met de gemeente Etten-Leur. Alle antwoorden van de vragenlijst worden anoniem verwerkt, uw e-mailadres wordt enkel gebruikt om u te informeren en uit te nodigen voor (online) informatiebijeenkomsten.) (n=311)

Op vraag "13 Wilt u op de hoogte worden gehouden van de overstap naar aardgasvrij wonen in Etten-Leur en worden uitgenodigd voor (online) informatiebijeenkomsten? Laat dan hier uw e-mailadres achter:" antwoordt 58% van de respondenten: "E-mailadres:".

Deze e-mailadressen zijn bekend bij onderzoeksbureau Toponderzoek en zijn in verband met de privacy van de deelnemers niet opgenomen in deze rapportage.

Toelichting

E-mailadres:	• . • <persoonsgegevens weggelaten> • Geïnteresseerd • Heb wel interesse, maar wat gaan gemeente en Alwel concreet doen voor huurders in oudere woningen?
Geen interesse	• Meedenken heeft geen zin, alles wordt voor je besloten, inspraak bestaat in deze gemeente niet, luisteren naar de burgers hebben ze nog nooit van gehoord
Weet niet	• Ik heb hier te weinig kennis van.

4. TipEtten-Leur

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving.

Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Etten-Leur vergroten. Via het panel TipEtten-Leur kunnen alle inwoners in de gemeente Etten-Leur hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving. Ze geven raad, tips, om een gemeenschappelijk vraagstuk aan te pakken.

Aan de hand van deze markt informatie (marktonderzoek) kunnen onder andere ondernemers, belangenverenigingen, politici en ambtenaren onderbouwde keuzes maken. [Kijk hier voor de mogelijkheden.](#)

Op www.tipetten-leur.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

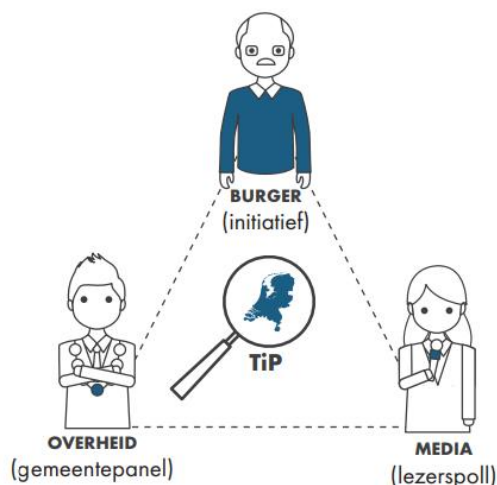
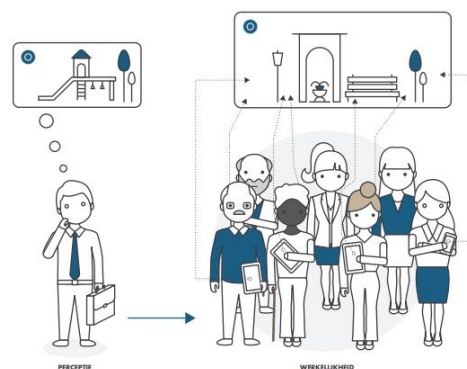
De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

TipEtten-Leur is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipEtten-Leur maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen! En om snel markt informatie op te halen over Etten-Leur en omgeving.

Zie eerdere [onderzoekresultaten](#), waaronder 'Pesten', 'Zwembad' en 'Veiligheid'.

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de Topletter.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860100

Toponderzoek is lid van MOA.